

լազրուրարտա պուրուսուր, վէ չէլէպի իսէ իշ-
տէն պի խապէր պուրուսուրուստան, վէ քէն-
տույի, մէրգու մէ, էջէյէ պէնգէթմէ քտէ տիր
վանն իթտիկինտէն, Տիտտէթմէյէ պաշար
իսէտէ, մէծպուրի զաղապ նը զապթ իտէր:

Սուֆրատա պուրուսանյարն քեաֆթէսի
սըրա իլէ մէղքիւր գուլթույու կէօզտէն կէ-
չիլիլիլէր, վէ քեաֆթէսի տախի մատամանն
սէօյէտիքէրինի թէքէրիւր իտէրլէր: Զէ-
լէպինն Տիտտէթմէ կիթտիքէ շիտաթմէ քէսպ
իտէր, վէ նիՏայէթ գուլթու քէնտի էլինէ
կէլիպ, քէյթիլէթմէ Տայէ վաղըթ օյուգ-
տա, դաՏգաՏա իլէ կիլէրէք, գալպինի րա-
Տաթ իթտիրմէյէ պաշար:

— Սոնորա եանքէսիքիլէրինն, քէնտի
անաթլարնտա րէք իլէրու կիթմիլ օլուպ,
վէ քէք շէօՏրէթմէ քէսպ իթմիլ օլուգլարը,
էրպապը վուգուլթա մալիւմտուր:

Իսթանպուլտան իքի գաթ տաՏա զիյատէ
պիլիւք վէ գալապալըզը, վէ Ֆուգարալարն
քէսրէթմէ Տատտի իթիտալը աշիլ օլան էօյլէ
պիր աղմ մէմլէքէթմէ, եանքէսիքիլէրին
քէսրէթմէ վէ մէՏարէթմէ իթմէ՝ ճճ՝ւպէ շալան
տէյիլտիր, վէ Տիւքիւմէթ թարաֆընտան
Տէր նէ գատար տիգգաթ օլուսա, եինն
պիւթիւն պիւթիւն էօնիւ ալընամայաճաղը
աիւճէրէպ տիր:

Սոնորատա պուրուսան աՏըպալարնտան
պիրիսի թարաֆընտան եպուրարագ, Ղէրի-
տէնն 293 ինճի նիսիւսիստէ, եան քէսի-
ճիլէր Տագգընտա տէրճ իտիլէն պիր պաՏ-
տա, տիգգաթմէ շայան պալը խուսուսար
կէօրիւմիլտիր:

Էօյլէ քի, Ղէրիտէնն մէրգու մտու
թու, կիճէնն պիրիսիստէ, Սոնորանն էն
գալապալըզը մաՏէլէրինտէն պիրիսի օլան
շայ—Մարքէթ նամ սօգադտա, եան քէ-
սէճիլէրտէն սագընարագ, սոսթլարնտան պի-
րիսի րէՏպէրլիլ իլէ կէզինմէքտէ իքէն, գա-
լուսու էօնիւտէ, պիր չօգ զալէպէլէք պու-
լուսան, վէ գալթիլէլէր պէքլէմէքտէ օլան
պիր խանն նէզտինէ կէլմիլէր, վէ զալթիլ-
յէլէրէ, րէՏպէր սոսթլու իքի թանն պիլէթ
վէրտիքտէն սոնրա, կիւճ պէլա իլէրու կիր-
միլէր, վէ էվլէլա պիր օտայա կիթտիքէրին-
տէ սէքիլ օն նէֆէր պէյալ պոյուն պաղըլը
բարալար կէօրմիլէլէր, վէ պատէՏու, զա-
յէթ միւքէլէթ, մուսթաղամ, վէ եիւզէր-
ճէ կազար իլէ միւնէվլէր պիր սալթան չօգ-
ղըլարնտա, եիւզ գատար ալըն թարաթ-
լալար նէզտինտէ, իւզ եիւզտէն միւթէճա-
վուղ քէսանն, նէֆիս շալար իլիպ վէ քէք-
փմէթլէր եէտիքէրինի սէյր ու թէմաշա
իթմիլէր, վէ շու զիյաթէթմէ քէնտիլէր աա-
թ տախիլ օլուսար տըր:

Պիրտէ արատան պիրաղ վաղըթ կէչտիք-
տէ, իլթիլար բաբարն պիրիսիսին միւ-
պէրէ չօգարագ, ատապ ու թէրպիլէնն սէ-

պաղը վէ մուՏատէնմէթ, վէ խըրսըլըզ վէ
էան քէսիճիլիլն ֆէնարըզ վէ մաղարաթմէ
իւզէրինն պիր թէննսիրլի վաղ վէ նասիՏաթ
վէրմիլչ, պատէՏու զըսա պօլու վէ պօղուգ
գըյաթէթլի պիր ատէմ բաբարն եէրինն
կէչէրէք, քէնտիսինն օն պիր եաշընտա իքէն
խըրսըլըզա պաշարտըլն, վէ թամ օթուզ
սէքիլ սէնն օլ սանաթմէ մէքուՏէյէ խըրսթմէ
իտիպ, էսնաֆր իլինտէ սէրֆիրաղըզ իւնվանը
ալարգտան վէ օն ալթը տէ ֆաՏպէսէ կիրիպ,
եիկիրմի տօգուզ սէնն գատար մաՏպէլէրտէ,
բրանկատա վէ քիւրէրտէ պէրլէտիքտէն սօնրա
թէօպէքէրար օլուսուրուստան վէ մէղքիւր իմա-
րէթի թէէսիս վէ քիւշաթ իթմիլ օլան ընկե-
րուլիւն սայէսինտէ, օլ սիննի քէպիրինտէ,
սէքէթմիլք սանաթմէլէ քէրլէնէրէք, ըրզ ու
նամուսուլա, վէ եէվմիլէր եիւզ լիւրա շալմը
օլուսուրու կիւնտէն զիյատէ րաՏաթ եաշա-
մագտա իտուկին պաՏա իթտիքտէն պաշգա,
օրատա պուրուսան իւզ եիւզտէն միւթէ-
ճալուզ խային, խըրսըլ վէ եան քէսիճիլէ-
րին տախի, թէօպէքէրար օլմալարնտա տայիր
կիւզէլ կիւզէլ նասիՏաթլար վէրմիլտիր:

Վաշգա վաղ վէ նասիՏաթ վէնէլէր տա-
լի օլմուշ, վէ եան քէսիճիլէրին իլինտէն,
պիր թաղըմլարը, մէղքիւր նասիՏաթլարա
գարը սէրլէյէրէք ճէրՏ իթմիլչէր, վէ եինն
քէմալի մէմուսիլլէթ իլէ, քէնտի սանաթ-
լարնտա տէվամ ու իգտամ իտէճէլէրինն
ալէնէն վէ պիլ իթիլիսար սէօյէմիլլէր. ֆա-
գաթ, նիՏայէթ—իւլ էմը, օլ կիճէ օն տէօրթ
քիլի թէօպէքէրար օլարագ, կիտիպ լաղըմ
կէլէն սէնէտի իմպալամըլար, վէ արգատաշ-
լարը թարաֆընտան քէք չօգ սիթէվէր վէ
Տագարէթլէր իլիթմիլլէր տիր:

Մէղքիւր իմարէթ, Տաթմատա պիր կիճէ
աշըմագտա, վէ եիւզէրլէր խայինէր, խըր-
սըլար սէրպէսթմէ կէլիլ, վաղ ու նասիՏաթ
տիլնէմէքտէ, վէ Տէր տէֆասընտա, օնպէլ
եիկիրմի քիլինն թէօպէլէ կէլմիլէր կէօ-
րիլմէքտէ իթմիլ:

Ղէրիտէնն տօսթու, Սոնորանն պու-
աՏվալը զարիպէսիսի կէօղէրիլլէ կէօրմիլչ
օլուսուրու թագտիրտէ, Տիւքիւմէթ թարա-
ֆընտան օլուսան միւսաատէյէ թէմաճիւպ
իթմիլչ, վէ իւզ եիւզտէն զիյատէ եանքէսի-
ճիլէր, Տաղըր պիր եէրէ թօլանմըլար իքէն,
պաղըպ թէվլըթ օլուսամալարնը պըլա-
լարն տըր:

Մէրգում տօսթ, Սոնորա Տիւքիւմէթինն
պու մէտՏ ու սէնալէրէ իթրաթ մէրթէպէտէ
շայան օլան սէրպէսթիլլէթինն, ալըպալարագ-
տան պաշգա, կիւյա Սոնորա բօլիլէրի հան-
քէսիճիլէրի թուլմաղար իթմիլ կիպի, շու
աթիտէքի մէգալաթը տախի իլալէ իտէրէք,
օրանն իտարէպինճէ տէրքէրար օլան ճէՏա-
լէթիլի պէյան իլլէմիլ տիր:

Շու իթտտէտէն միւրատըր աճիլանէմ,
բօլիլլէրին, պու մագուլէ էֆալը գապի-

Տէյէ ճիւրաթ իտէնլէրի, մէնէ մէմուրիլ-
նէթի օլմալըպ, ումուրու զապթմանն
սայիր տիւրլիւ իճրաթմընա մէմուր օլտուգ-
լարնը պիլտիրմէք տիր:

Տէյիլ Սոնորա կիպի պիր նիլալը վէ
մէմլէքէթլէր պատիշաՏը օլան մէմլէքէթ-
տէ, Տաթմա, տիւնեանն Տիւք պիր թա-
րաֆընտա, խըրսըլարա Տիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան միւսաատէ օլուսուր պիր մէմլէքէթ
կէօրիւմէլիլ տիր, վէ կէօրիւմէլչ, շիւնքի
թապիաթա գարըլ տըր, վէ խըրսըլըզա միւ-
սաատէ իտէն Տիւքիւմէթ, մէմլէքէթ տէ-
յիլ, Տաթմա պիր ուՆաճըգ քէօյէ տախի
մալիլ օլուպ վէ Տիւքմ իտէմէյէճէյի ճիւր-
Տէտէն միւսթաղնի տիր:

Ղէրիտէնն տօսթու, եանըլ պիր մալիւ-
մաթ վէրմիլչ. պիլզէ պիր զարարը եօգտուր,
լաքին, ումուսուլն էմրի թէնվիլի վաղիքէսինն
իլթիլզամ իթմիլ օլան զաղէթալար, տայիմա
տօղըրու մալիւմաթ վիլմէյէ, վէ պիր պիր-
լէրինն թասՏիՏ իլլէմէյէ պօրճուր օլտուգ-
լարնտան, վէ Սոնորա Տագգընտա պաշգա
թիլմապ եա զաղէթալար, պու մատտէ զըմ-
նընտա, տապան տապանա զըտու մալիւմաթ-
լար օղույանլար, մատտէտէ թէնագիւսիւ ա-
ղիմ կէօրիւպ, Տէր զաղէթալը պիր սու իլէ
եըյգամայա չըզըլաճաղարը իՏթիմայտէն
պուրուսուրուստան, պիլ քէնտի վաղիքէ-
միլլէ ետա իտէրէք, մէրգուսուլն եանըլընը
թասՏիՏ իտէրիլ:

Վաղաա, գաղուսու էօնիւտէ բօլիլէր
պէքլէմէքտէ օլան պիր խանն տէրուսինտէ,
սէրպէսթմէ իւզ տէօրթ եիւզ նէֆէր խային
խըրսըլըն թէճէմիւ իտէպիլմէսի, թէՏայեիւ-
լէ շայան պիր քէյթիլլէթ տիր, լաքին էմրի պա-
սիրէթէ զէրլէճէ մուղայիր օլմատըգտան պաշ-
գա, ինկիլիլ տէվլէթինն. պու տէրէճէլէ-
րէ գատար սէրպէսթիլլէթէ րիպէթ իթմէ-
սի, Տատտէն զիյատէ շայանը թագտիր տիր:
Չիւնքի, մէրգուսուլն խըրսըլըլար, Տիւքիւմէթ
ճէպրի օրայա կէթիլմիլ օլմալըպ, իլա, մէղ-
քիւր խալիսաՏլար ուսուլվլէթինն իսթիտա-
սը իւզէրինն, օրայա կէլիլ պիլմաթիլլէրինտէ,
քիմնէ թարաֆընտան քէնտիլէրէ թօղու-
նուլմայաճաղընա տայիր էմիլլէթի քեալիլ
կէօթմէլիլ տիր. վէ պուսուլն իլէտէ Տիւք
պիր շէյ զայա իթմէյիպ, իլա, Տէր ճէմիլ-
նէթտէ օնպէլ եիկիրմի քիլինն իսլաՏ օլ-
մասը սէվապընա սէպէպիլլէթ վէրմիլչ օլ-
մագտա տըր. էմմա օրատան չըգաղտան սօն-
րա, եինն սանաթլարնը իճրա իտէրլէր ի-
միլ, օլ վաղըթաա բօլիլլէր թապիաթիլլէ
թուլմարլար:

Պու ուսուլ Տէր տէվլէթ նէզտինտէ մէրի-
իւլ իճրա տըր, նասըլ քի, քէք չօգ տէֆա
Սալթանաթը սէնիլլէթ թարաֆընտան տախի,
նիլէ աալ վէ շագըլարա, Տիւքիւմէթէ թէսիլմ
օլուպ, վէ տայիրէյի իթաաթա տախիլ օլ-

տուգարանում, քենտիկերն առաջ ինչից օ-
լունմայաճաղընա տայիր թեկմինաթար կեօս-
թերիմիչ, վե մուծիպինճետե վեֆաթեարը-
ղա րիայթ օլունմուշ տուր. հաթթա, չօգ
աղաղա կիթմեթ լաղըմ տեյիլ, տաճա մու-
նթիկերեն, Վաղան վե կեալուր տաղարըն-
տա, քենտի իսթեթլերիլե տայիրեյի իթաա-
թա կիրենյերեն, ճիւնհալարը աթիլ օլունտուգ-
տան պաշգա, էմրի թեայեիւշլերի իչին իհ-
տանլար տաթի օլունմուշ տուր:

Պայաղը պիր առեմ տաթի, քենտի սեօ-
ղիւնտե տուրմայա պօրճուլ օլունղու հալտե,
պիր հիւթիւմեթ վե պիր տեվեթին, նե գա-
տար զիյատե սեօղիւնին վե վատինին էրի
օլմասը իգթիղտ իտեճեկի թարիֆե հաճեթ
տեյիլ տիր:

Շէրիտենին տօթիմու, պիր գաշ եիւղ եան-
քեթիճի հաղր պիր եերե թօրլանմը իքեն,
հիւթիւմեթ թարաֆընտան տերտեսիմ իտիւ-
մեմեթի իչին թեաճիւպ իթմիլ տիր. լա-
քին, աճեպա հիչ տիւղլենմեթիլ մի տիր քի,
էլպեթթե օնլարը օրայա ճէլպ իտիճի պիր
էմիյեթ կեթթեթիլմիլ տիր, վե օլ էմ.
նիյեթտե եաղընղ պիր տեֆա իսյանեթե
թաճիլ իտիլեճեթ օլա, պիր տաթի հիչ
պիրիսինին կեթթեթիլ շեօլլե տուրտուն, պիր
տաթի հիւթիւմեթին սեօղիւնե քիմենին ի-
նանմայաճաղը պի իշթիպաճ տըր:

Պիլ զանն իտերիլ քի, մերգում տօս-
թուն պու թեաճիւպիւ, լօնտրա բօլիսլե-
րի, եանքեթիկեր միւսաաաթ իտերիտե.
յի, տաթըղ պիր զիւիւմե զաճիւլ օլմասընտան
նեշեթ իթմիլ տիր: Հալ պու քի, նասըլ քի
սեօլլեթ, տիւնեաա, էօլլե պիր շեյ օլա-
մայաճաղը մալիւմունտան մալիւմ տուր. վե
լօնտրա իւղերինե եաղըմըլ հիչ տեյիլ իտե
պիր գաշ զըթա քիթապ վե զաղեթա միւ-
թալաա իտինին, օլ պապտե մալիւմաթը
մաթիւպեյի թաճիլ իտեճեթի պետիհի ի
սետե, պիլ քենտիկերի զօլայճա իգնա իթ-
մեթ նիյեթիլլե, տաճա պու սենե թապ ու
նեշը օլունմուշ օլան լե Սիւլեթալլե քե լօնտր
նամ քիթապը օգունմալարընը նասիհաթ ի-
տերիլ:

Վե պունունլա տաթի զանի օլմաղար ի-
սե, ()քինիօն լաթիսնալըն նոյեթրեր 23 թա-
րիկի նիւսեթսինտեթի, պիր մուհաթեմ
պաճսընը կեօղեն կեչիւմեթիլին թեթիլ
թաթիլ:

Մեղքիւր պաճստա օգունտուղունա նա-
ղարեն, տաճա պու կիւնլերտե, իճթիմալ
տըր, մերգում մուկպիրին քենտի մեթթու-
պունու եաղտըղը այնի կիւնլերտե, լօնտրա
պանգաթ իտաթեմիլ միւթեպերեսինտեն օ-
լան միւհենտիս Ս. Սեաա, քենտի զեվ-
ճեթի, վե պիր օլլու, վե պիրտե գաթըն
տօթիւլա, քենթեթե կեչիւմեթաթ ի-
քեն, իքի նեթեր բօլիսնլեր կեչիւպ մեր-

գունա թաալուլթ իտերիլ, վե մերգումուն
վե ֆաթիլեաթընըն սիւալլերինե ճեվապ վիր-
մեթիլլին, վե էօղիւրլերինի տիյնեմեթիլլին
մերգումուն, — «պիլ սենի չօգտա՛ն պերու-
ալմաթաալարը, սենի պիրե, իտյին եան-
քեթիճի սենի, շիմտիտե կիւնլերտեն պիր թաթ-
րիպ գաթընթաթ իսթեթիւն, էպլե՞ մի»,
տեյերեթ կեթթիւրմեթ իսթեթլեր, վեհաթըլ,
գաթընլարըն աղալար պալըլմասընա րաղմեն,
աղապ պիր մերքեթե կեթթիւրլեր, զեվալլը
աաաթաղաղ քենտուլի թանթալարանա գա-
տար ալթը սաաթ մաճպետե գաթըր, վե սօ-
նունտա, զայեթ զենկին լվե միւթեպեր
պիր զաթ օլունղու թաաթի օլունտուգտա,
սեպիլ թաթիլլե օլունտուր, վե բօլիսնլեր
կեչիւպ մերգումուն էլինե վե պապարընա
տիւշլեր քաթտան տիլլեր իտեթ, հիւթիւ-
մեթ թարաֆընտան, րեթմեն վե ալենեն Ս.
լօնտրաաա բաթտան տիլլեթիլինե միւսաաաթ
օլունմաթընտան, ալեհիլերինտե թեշեթի
իտեր, մուհաթեմեթիլինե պաղըրըր, վե բօ-
լիսնլեր 40 շիլին ճերիմե վիրմեթ իւմընը
կիյեթեր:

Իշթի պունտան աշիքեար անլաղըմաթաա
տըր քի, լօնտրա բօլիսնլերի, եանքեթի.
ճիլլեր, օլ գաաար սըղը սուրեթտե արա-
մաթաա, վե թաթմաթաաաթըրար քի, էհիլ
ըղըրաա տաթի, պիրմեթերեթ թեթալլուլթ իթ-
մեթտե տիրեր:

— Վեշեթերտե, լմերիգալը Տեվընբօրթ
պիրաթերլերին, կիւյա քենթիլլե իճրա իտե-
րեթ, հօգաապաղըղար իթթիլլերին, վե սօն-
րաաան, սաթթեթեարըղըրը մեյաանե չը-
գաարաթ րիւսալայ օլունղըրըն պիրտիլլիլ ի-
տեր:

Պու տեֆա Փաթիս զաղեթալարընտա օ-
լունտուղունա կեթեր, քեղալը լմերիգալը
օլունղըրը հալտե, պու կիւնլերտե պիրտե
լլաթա պիրաթերլեր չըղմըլար, վե աղըգ-
տան աղըղա, հօգաապաղ օլունղըրըն սեօ-
լեյերեթ, Տեվընբօրթ պիրաթերլերին եաթ-
աղըրընը եաթաթաան պաշգա, աաճա պի-
յաթե թեհաթիւրե շայան, վե աաթթա միւ-
ճիլլե նեվինտեն սանաթլար իճրա իթմեթտե
իտիլլեր:

Ի Լ Ե Ն

ՀԷՀԻՐ ԲՕՍԹԱՍԸ

Շէհիր բօսթաթը իտարեթի թարաֆըն-
տան մա թալիմ էհալլե իլան օլունտուր քի,
մաճը հալին իպթիտաթընտան պետիլլե, մեղ-
քիւր բօսթանըն մաճիլլե մերքեպլերի, Վա-
լաթաաա լիւթաթ — Վալաթըրմաա 54 նիւ-
մերուլ մաճիլլաթ, վե Պաղլե — Վաթու-
տունտա, կիւրիւր գաթուսունուն գաթը-
սընտա, վե Պեյ — Օղլուտա Վալաթա սե-
րալը զապթիլլե մերքեթի գաթընտա քիւ-

շաթ օլունմուշ օլապ, վե ղեթթիւլ վե էվ-
րաթը սայիրե գունալարը իտե, շու աթիտե-
քի օեթթեթտե վաղ իտիլերեթ, իճրայի մուս-
մեթթա պաշլանըլմըշտըր:

1. Պաղլե — Վաթուտու.
2. ()տուն — Վաթուտու.
3. Սեն — Վաթանը.
4. լյա — լօթիյա.
5. Սալթան — լօթիյա.
6. Չաթլաթը — Վաթու.
7. Վալաթա.
8. թօթաթե.
9. Սալը — Պաղար.
10. Պընտըղը.
11. Վապա — թալ.
12. Տօլմա — Պաղլե.
13. Պեյ — Օղլու.
14. Վաթարմ — Վաշա.
15. թաթապա.
16. Վանկաթի.
17. Վերի — քեյ.

Բօսթա գունալարընա պըրաղըլաճաթ
էվրաթըն իւղլիլինտե եաղըլաճաթ եաղըլա-
րըն, էհալ թարաֆընտան տիգաթթ օլունա-
րաթ, նիղալմաթին Յիւնճիւ պենտինե քեա-
միլեն մուվաթըր սուրեթտե եաղըլմասըն
հիւթիւմեթ օլունմասը, իտարե թարաֆընտան
իտաթեթեն մաթիլլուլ օլունտուր:

Վեղքիւր գունալարա պըրաղըլան էվ-
րաթ, էկեր բօսթաթանեյի աթիլլեյ, վե
եաթաա էճեթպի բօսթաթանեթերլինե տաթի
կեթեթերլիլլե լաղլա կեթիլլեթտե, ալեթթա-
ճիլ կեթեթերլիլլեթտե տիր, ֆաթաթ հէր գան-
դի բօսթաթանեյ թեպիլ օլունմաթա իտե,
իճապ իտին իւճթեթ բուլլու իւղերլերինե եա-
թըշալըրըլլ օլմալը տըր:

— Իտայի օենեթեն պերու լմերիգաթ
պուլունտաթ, Տեվընթը սանաթթըր թաճիլ
իթթիլլեթտե պաշգա, պիր չօգ վաղըթ տաթի
պինեթի լմերիգա օրտուսունտա իճրայի սա-
նաթ վե իղճարը մեհարթ, վե պինտան ա-
լեյճ քեթպի մեթեթե իթմիլ օլան տօթթի
Վալաթաաան, մուսթիլլերեն Տէր սեաթեթե
ալաթթ իթմիլ օլապ, վե Վալաթաաա լօնե-
շեմիլ — պաղարը եօգունու եօգաթընտա,
Վալլե սօգաղը նամ սօգաղըն սօլ թարա-
ֆընտա վաղը չեշմեթեն իքի գաթու աղաղը-
տա օլան Կնիւմերուլ մաղաղաա, հէր կիւն
պուլունմաթ օլունղաաան գաթիլլաթըր,
քենճլմիլ հիւնլերի տաթի, սաաթթ ալա-
թիլլաթ 7 տեն 11 է գաաաթ, վարա վիրմեթ
գունաթթի օլմայանլարա տաթի, պաթիհալա
պաթաճաղընտան, իտաթեթեն իլանը քեթթի-
լեթթ իպթիտար օլունմուշ տուր:

Պիր գալ սենեթին պերու ինկիլիլ իտա-
թաթանեթիտե հէթիլլե իթմիլ օլան տօթ-
թաթ իւ. լօնտանտա տաթի, այնի մաղաղա-
տա պուլունտաթ, կերեթ պուրալարտան, վե
կերեթ իսթանպօլա եաթըն օլան թաղա
մաճիլլեթտեն իսթիլլեթտե եերլերե կիտեթթ
օլունղունտան, օնու տաթի իլան ու պեյաթ
իտերիլ: